

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції

ПОЛЯКИ НА ЧЕРНІГОВО-СІВЕРЩИНІ - “СВОЇ” / “ЧУЖІ”

приуроченої до 350-ї річниці
східного походу Яна II Казимира

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ
НІЖИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені МИКОЛИ ГОГОЛЯ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
ТОВ «ПОЛЬЩА-СХІД»
БРЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені АКАДЕМІКА І. Г. ПЕТРОВСЬКОГО
БАРАНОВИЧСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НІЖИНСЬКИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ імені ІВАНА СПАСЬКОГО

ПРОГРАМА

Міжнародної науково-практичної конференції

**ПОЛЯКИ НА ЧЕРНІГОВО-СІВЕРЩИНІ –
“СВОЇ”/“ЧУЖІ”,**
приуроченої до 350-ї річниці східного походу Яна II Казимира

21 лютого 2014

**Ніжин
2014**

ОРГКОМІТЕТ

БОЙКО Олександр Дмитрович, д. політ. н., професор, ректор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, завідувач кафедри історії України та політології – *голова Оргкомітету*

ДМИТРЕНКО Наталія Михайлівна, к. і. н., завідувача історичним відділом Ніжинського краєзнавчого музею ім. І. Г. Спаського

КРИВОБОК Олександр Павлович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

КРИВОШЕЯ Володимир Володимирович, д. і. н., професор, перший заступник директора Українського інституту національної пам'яті

ПОТАПЕНКО Максим Васильович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

РОСТОВСЬКА Ольга Василівна, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

СТРАШКО Євгенія Матвіївна, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

ЛУНЯК Євген Миколайович, д. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя – *відповідальний секретар оргкомітету*

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 ЛЮТОГО

Реєстрація учасників: 09⁰⁰-10⁰⁰

Пленарне засідання: 10⁰⁰-12⁰⁰

Обід: 12⁰⁰-12³⁰

Екскурсія по Ніжину – 12³⁰-14⁰⁰

Секційні засідання: 14⁰⁰-17⁰⁰

Підведення підсумків конференції: 17⁰⁰

Робочі мови: українська, російська, польська, білоруська

Регламент роботи:

Доповіді – 15 хв.

Повідомлення – 10 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Вітальне слово до учасників конференції

Бойко Олександр Дмитрович, д. політ. н., професор, ректор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, завідувач кафедри історії України та політології

Польський чинник в історії Ніжина та Ніжинщини

Баранков Олег Григорович, заступник міського голови м. Ніжина, к. пед. н., доцент кафедри права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Спроби Речі Посполитої сполонізувати Чернігово-Сіверщину в першій половині XVII ст.

Брехуненко Віктор Анатолійович, д. і. н., завідувач відділу історії і теорії археографії та споріднених джерелознавчих наук Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

«Свої», «чужі», «інші» в сприйнятті козацької старшини Гетьманщини

Кривошея Володимир Володимирович, д. і. н., професор, перший заступник директора Українського інституту національної пам'яті

«Свої» - «чужі» - «інші» : реактуалізація смислів

Киридон Алла Миколаївна, д. і. н., професор, завідувач відділу досліджень теоретичних та прикладних проблем національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті

Павло Тетеря як контроверсійна постать в історії України та Польщі

Чухліб Тарас Васильович, д. і. н., провідний науковий співробітник Інституту історії України НАН України, директор Науково-дослідного інституту козацтва

Іван Богун як учасник походу на Сіверщину: історіографія питання

Казьмирчук Григорій Дмитрович, д. і. н., професор, завідувач кафедри історії для гуманітарних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка; *Казьмирчук Марія Григорівна*, д. і. н., доцент кафедри української історії та етнополітики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

«Імперська лояльність» польської шляхти Правобережної України у ХІХ ст.

Фицик Ігор Дмитрович, к. філос. н., доцент, докторант кафедри історії України Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова

Земні дороги Міхала Чайковського і Чернігівщина

Забарний Олександр Вадимович, к. пед. н., доцент, декан філологічного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, член Національної спілки письменників України, член Національної спілки журналістів України

Поляки в Україні в історичній пам'яті українського народу

Антонюк Олександр Васильович, д. політ. н., професор, завідувач відділу досліджень міжнародних, етнонаціональних та регіональних чинників національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті

СЕКЦІЯ 1

Землі Чернігово-Сіверщини у складі Речі Посполитої в другій половині ХVІ – першій половині ХVІІ ст.

Голова секційного засідання

Коваленко Олександр Борисович, к. і. н., професор, директор Інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка

Секретар секційного засідання

Кривобок Олександр Павлович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Опыт украинско-польского сотрудничества в отрасли исследования позднесредневековых памятников по материалам Новгорода-Северского (Украина) и Конина (Польша): сравнительный анализ

Горчица Кишицеф, науковий співробітник окружного археологічного музею (м. Конін, Польща)

Литовско-польский период в археологии Новгорода-Северского

Чубур Артур Артурович, к. і. н., доцент кафедри вітчизняної історії давнини та середньовіччя Брянського державного університету імені академіка І. Г. Петровського (Росія)

Чернігово-Сіверщина у польській політичній літературі середини XVI - середини XVII ст.

Пилипенко Володимир Миколайович, к. і. н., старший викладач кафедри етнології та краєзнавчо-туристичної роботи Інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка

Чернігів і його фортеця у Московсько-Польських війнах другої половини XVI – початку XVII ст.

Бондар Олександр Миколайович, старший науковий співробітник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка

Чернігівська фортеця на польсько-московському прикордонні у XVII ст.

Ігнатенко Ігор Михайлович, науковий співробітник Дочірнього підприємства «Старожитності Полісся» Державного підприємства Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України

Землеволодіння та промисли на Чернігово-Сіверщині в першій половині XVII ст.

Ребенок Валентин Володимирович, магістрант V року навчання історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Участь поляків у колонізації Південної Чернігівщини у першій половині XVII ст.

Кривобок Олександр Павлович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Позднесредневековая керамика по материалам археологических исследований Стародубщины

Гурьянов Валерій Миколайович, начальник відділу обліку та контролю результатів наукової діяльності Брянського державного університету імені академіка І. Г. Петровського (Росія)

Українсько-польські культурні контакти у XVII ст.

Ростовська Ольга Василівна, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Чернігово-Сіверські сюжети XVI-XVII ст. у працях російського дослідника Руслана Григоровича Скринникова

Страшко Євгенія Матвіївна, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Відображення соціально-побутового життя козацтва в українській пісенній творчості XVI-XVIII ст.

Костюченко Ольга Ігорівна, студентка II курсу історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Марцін Гожковський і документальна спадщина Чернігово-Сіверщини козацької доби

Коваленко Олександр Борисович, к. і. н., професор, директор Інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка

Соціально-побутове життя гетьманських родин другої половини XVII-XVIII ст.

Костіна Юлія Василівна, студентка II курсу історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Новгород-Сіверський в другій половині XIII – XVII ст. (за археологічними даними)

Кедун Іван Станіславович, к. і. н., доцент кафедри всесвітньої історії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

СЕКЦІЯ 2

Стратегія уряду Яна II Казимира щодо збереження земель Чернігово-Сіверщини в складі своєї держави в 1648-1667 рр.

Голова секційного засідання

Лепявко Сергій Анатолійович, д. і. н., професор кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Секретар секційного засідання

Луняк Євген Миколайович, д. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Хмельниччина та Руїна: геополітичний перелом на сході Європи

Лепявко Сергій Анатолійович, д. і. н., професор кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

История Стародубского казацкого полка по археологическим источникам

Гурьянов Валерій Миколайович, керівник відділу обліку та контролю результатів наукової діяльності Брянського державного університету імені академіка І. Г. Петровського

Украинско-литовское противостояние на Северщине весной-летом 1651 г.

Рябуха Юрій Валерійович, к. і. н., доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності Маріупольського державного університету

Значення Лосєвської битви 1651-го року в обороні Чернігово-Сіверщини від литовсько-польських військ

Биховець Марина Миколаївна, магістрантка V року навчання історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Західний напрямок зовнішньої політики Московської держави другої половини 50-х рр. XVII ст. в оцінках сучасних російських істориків

Кириленко Сергій Олексійович, заступник декана історико-юридичного факультету, старший викладач кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Військово-політична діяльність Григорія Гуляницького на посаді ніжинського полковника

Пулинець Катерина Миколаївна, магістрантка V року навчання історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Мемуарист Речі Посполитої Я. А. Храповицький про похід короля Яна-Казимира на Сіверщину 1663-1664 рр.

Мицик Юрій Андрійович, д. і. н., професор, завідувач відділу джерел з історії України княжої та козацької доби Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; *Тарасенко Інна*

Юрійвна, к. і. н., науковий співробітник відділу джерел з історії України княжої та козацької доби Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Козацтво Брацлавщини в поході Яна II Казимира 1663-1664 рр. на Лівобережжя

Дан Олександр Юрійович, аспірант Українського інституту національної пам'яті

Місце і роль Ніжинського козацького полку у польському векторі зовнішньої політики Гетьманщини другої половини XVII ст.

Желєзко Роман Анатолійович, аспірант кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Іван Богун як очільник Паволоцького полку під час походу Яна II Казимира 1663-1664 рр.

Чернуха Анастасія Олександрівна, аспірантка Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Мена і Менська округа під час походу Яна II Казимира 1663-1664 рр.

Казіміров Дмитро Вікторович, к. і. н., співробітник Центру підвищення кваліфікації державних службовців Чернігівської області

Номінальні володіння за королівськими привілеями 1663-1664 рр. на землях Чернігівщини

Горобець Сергій Михайлович, к. і. н., науковий співробітник відділу досліджень міжнародних, етнонаціональних та регіональних чинників національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті

Чернігово-Сіверщина в роки східного походу Яна II Казимира 1663-1664 рр.

Акімова Яна Олександрівна, студентка III курсу історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Лазар Баранович і Ян-Казимир

Тарасенко Олександр Федорович, к. і. н., докторант кафедри давньої та нової історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Польський вектор зовнішньої політики Чортомлицької Січі (1652-1686)

Желєзко Костянтин Анатолійович, студент IV курсу історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Антимосковське повстання 1668 р. і Чернігово-Сіверщина

Іваненко Анатолій Олександрович, к. і. н., доцент, науковий співробітник відділу дослідження міжнародних, етнонаціональних та регіональних чинників національної пам'яті Українського інституту національної пам'яті

Бій під Пирогівкою 11 (21) лютого 1664 р. та його значення для перебігу зимового походу Яна II Казимира 1663-1664 рр.

Луняк Євген Миколайович, д. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Вихідці з польської шляхти у складі козацької старшини Ніжинського полку (друга половина XVII – XVIII ст.)

Токарев Сергій Анатолійович, науковий редактор Комунального закладу Чернігівської обласної ради Науково-методичний центр з випуску Чернігівського тому енциклопедичного видання «Звід пам'яток історії та культури України»

Портрети в контексті поховальної культури шляхти Речі Посполитої та козацької старшини Гетьманщини другої половини XVII–XVIII ст.

Попружна Алла Василівна, аспірант Інституту історії, етнології та правознавства імені О. М. Лазаревського Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка

СЕКЦІЯ 3

Польський чинник в історичному розвитку України

Голова секційного засідання

Сацький Павло Вікторович, к. і. н., доцент кафедри політичної історії ДВНЗ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Секретар секційного засідання

Потапенко Максим Васильович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Сосницький варіант тшинецької культури на півночі Лівобережжя

Москаленко Олександр Юрійович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Історія церкви Руси-України в інтерпретації унійних архиєреїв (1740-1760-ті рр.)

Надтока Олександр Михайлович, к. і. н., доцент кафедри давньої та нової історії України Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Ілюзії польських повстанців 1863-го року щодо української допомоги, або Примарна перманентність доподільної Речі Посполитої

Бовуа Даніель, доктор історії, професор університету Париж-1, Пантеон-Сорбонна (Франція)

Формування і становлення спільноти польських студентів в Університеті Св. Володимира напередодні Січневого повстання 1863-го року

Чигирик Інна Іванівна, к. і. н., екскурсовод 1 категорії Національного заповіднику "Софія Київська"

Ляльки-мотанки в духовній культурі України

Сало Анастасія Володимирівна, студентка II курсу історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Польські аристократи Потоцькі в культурно-освітньому просторі Підросійської України кінця XVIII – початку XX ст.

Кривошея Ігор Іванович, к. і. н., доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії та правознавства Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Болеслав Ксавельєвич Рымша: штрихи к біографії преподавателя Нежинской гимназии

Ємельянов Віктор Миколайович, науковий співробітник Ніжинського краєзнавчого музею імені І. Г. Спаського

Польська політична традиція та її вплив на світогляд дворянства Лівобережної України початку XX ст.

Дудченко Геннадій Миколайович, старший викладач кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Польський погляд на українське питання на початку 1920-х рр.

Сацький Павло Вікторович, к. і. н., доцент кафедри політичної історії ДВНЗ Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

Проблеми поляків в Україні 20-30-х рр. XX ст.

Конончук Іван Миколайович, старший викладач кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Роль польського фактору в процесах економічної модернізації на Лівобережній Україні в пореформений період (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.)

Крупенко Оксана Василівна, старший викладач кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Діяльність Українського громадського товариства в Польщі 50-60-х рр. ХХ ст.

Давиденко Юрій Миколайович, к. і. н., доцент кафедри всесвітньої історії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Польський шляхетський рід Шеміотів: досвід реконструкції родоводу

Кочергін Ігор Олександрович, к. і. н., доцент кафедри історії та політичної теорії ДВНЗ «Національний гірничий університет» м. Дніпропетровськ

Поляки у виборах до Київської міської думи в 1917 р.

Купчик Яна Іванівна, к. і. н., старший лаборант кафедри історії філософії Київського національного університету імені Тараса Шевченка

«За нашу та вашу свободу» – частини армії Директорії УНР у радянсько-польській війні 1920-1921 рр.

Лейберов Олексій Олегович, старший викладач кафедри всесвітньої історії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Польсько-українське протистояння на Волині 1943-1944 рр. та міжконфесійна співпраця християнських церков періоду німецької окупації

Циба В'ячеслав Миколайович, к. філос. н., старший викладач кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Проблеми української освіти в західних областях України у 20-х рр. XX ст.

Іванцова Ніна Іванівна, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Участь Івана Крип'якевича в боротьбі українського студентства проти полонізації в Східній Галичині на початку XX ст.

Заболотна Інна Миколаївна, к. і. н., доцент кафедри історії для гуманітарних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Поляки Кримської АРСР та Чернігово-Сіверщини УСРР в умовах політики коренізації: порівняльний аналіз (20-ті роки XX ст.)

Кондратюк Григорій Миколайович, к. і. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Республіканського вищого навчального закладу «Кримський інженерно-педагогічний університет» м. Сімферополь

Правядзенне камасацыі ў Столінскім павеце Палескага ваяводства ў 1921-1939 гг.

Гарматний Віталій Петрович, магістр історичних наук, старший викладач Барановицького державного університету (Білорусь)

Поляки на Чернігівщині у 1917 – 1918 рр.

Потапенко Максим Васильович, к. і. н., доцент кафедри історії України та політології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Науково-педагогічна діяльність Василя Данилевича у Варшавському університеті (1915-1917)

Гомоляко Андрій Олексійович, к. і. н., вчитель історії та правознавства ЗОШ № 15, м. Ніжина

УСРР в експорті більшовицької революції до Польщі (початок 1920-х рр.)

Купчик Олег Романович, к. і. н., доцент кафедри історії для гуманітарних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка

«Катинська справа» в нацистській пропаганді на окупованій території України

Титаренко Дмитро Миколайович, к. і. н., доцент кафедри філософії та політології Донецького юридичного інституту МВС України

Рух Опору в роки Другої світової війни в Україні та Польщі: порівняльний аналіз

Мозгова Олена Володимирівна, магістрантка V року навчання історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; *Редян Інна Анатоліївна*, магістрантка V року навчання історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Навчально-виробничі зв'язки профтехучилищ м. Києва з робітничими школами Польщі (1985–1991)

Ворона Юлія Володимирівна, завідувач лабораторії науково-дослідної роботи Науково-методичного центру професійно-технічної освіти та підвищення кваліфікації інженерно-педагогічних працівників у Хмельницькій області

Зовнішньополітичні ресурси Російської Федерації

Кондратенко Олег Юрійович, к. і. н., доцент кафедри міжнародної інформації Національного авіаційного університету

Сучасний стан козацтва на Чернігівщині

Калантиренко Світлана Віталіївна, студентка IV курсу історико-юридичного факультету Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

**ВИСЛОВЛЮЄМО ЩИРУ ПОДЯКУ
ЗА ДОПОМОГУ В ОРГАНІЗАЦІЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Арвахі Тамразу Вільямовичу

Гришкевичу Олександру Григоровичу

Мамедову Володимирі Хейбаровичу

Мамедовій Людмилі Володимирівні

Охоньку Сергію Миколайовичу

Сипливцю Сергію В'ячеславовичу

Шалаю Олександру Віталійовичу

Уездные новости
www.uezd.com.ua

магазин
ЛЕЛЕКА